

SZILÁGY SOMLYÓ

POLITIKAI LAP

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN

Előfizetési ára:

Egész évre 8 K, fél évre 4 K, negyedévre 2 K.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

BÖLÖNI SÁNDOR

Hivatalos hírdetések díja fél hasábig 8 korona.

Nyilttér soronként 50 fillér.

Magánhírdetések megegyezés szerint.

Mikor lesznek a választások?

Egy a kormányhoz közelálló könyv-
matos lap az országgyűlési képviselővá-
lasztásra vonatkozólag a következő érdekes
közlést teszi:

„Komoly politikai körökben is élénken
foglalkoznak a legközelebbi általános kép-
viselőválasztások kérdésével. Eddigél a
közvélemény abban a tudatban volt, hogy
az országgyűlés a jelenlegi ciklus alatt
mindvégig együtt marad. Sok jel azonban
arra vall, hogy a választások sokkal előbb,
esetleg már a folyó év őszén fognak meg-
tartatni. Mértékadó helyen ugyanis sulyt
helyeznek arra, hogy amennyiben a par-
lamenti rend az ellenzék részvételével egy-
hamar helyre nem áll, a kormány csak a
legsürgősebb törvényjavaslatokat és pedig
a közigazgatás államosítását, a kerületek
új beosztását és az 1914—15. évi költ-
ségvetést fogja elintéztetni és azután fel-
oszlítja a Házat, hogy ősszel az új
választások megtörténhessenek. Ezzel kap-
csolatban élénken kommentálják a kérdést,
vajjon melyik választójog alapján történik
a választás. Minden jel ugyanis arra mutat,
hogy ez év végéig már lehetetlen lesz
azt a rendkívüli nagy munkát elvégezni,
melyet az új választói törvény szerint a
választók összeírása és nyilvántartása igényel.
Figyelembe kell venni azt is, hogy
különösen az első választói lista összeállít-
ása a normális nehézségeken kívül még

az által is komplikálódik, hogy a rend-
kívül nagy számban várható felszólamlások
elintézése a közigazgatási bíróságra vár,
mely pedig mai szervezetében alig lesz
képes esetleges százezrekre menő felszólam-
lásokat idejekorán elintézni. Kikerülhetet-
len tehát az, hogy amennyiben a választ-
ások tényleg az ősszel megtörténének,
még a régi választójog alapján történjek a
választás. E felfogást igazolja a miniszter-
elnök újévi beszédének egy passzusa is,
melyben kijelentette, hogy a legközelebbi
választások „remélhetőleg az új választói
törvény alapján fognak megtörténni“. A
miniszterelnök tehát maga sem állította
hogy „az új választói törvény alapján lesz
a választás“.

Felosztanak.

A Novoje Vremja orosz félhivatalos
napilap 1913. december 28-án megjelent
számában és a Narodni Listi, Prágában
megjelent cseh nyelvű napilap, a monar-
khiabeli pánszlávok egyik vezető orgánuma
pár nappal ezelőtt megjelent számában
minden bővebb kommentár nélkül, mint
egészen természetes valamit adtak le Ro-
mániának és Szerbiának 1913. június 10-én
tiz évre megkötött államszerződését, amely-
nek éle az osztrák-magyar monarchia,
elsősorban pedig Magyarország ellen
irányul.

A szenzációs szerződés 11. és 12-ik
pontja ugyanis szóról szóra így hangzik:

„A szerb király ő felsége kijelenti,
hogy mindazon földeket, melyek a Dunától
és az erdélyi havasoktól északra fekszenek
és a románok által lakottak, vagy főleg
román a lakosságuk, a román király érdek-
körében fekvőknek fogja elismerni. A
román király ő felsége viszont kijelenti,
hogy mindazon földeket, melyek a Dunától
északra és a Tiszától nyugatra fekszenek,
a szerb király érdekkörében fekvőknek
fogja elismerni“.

A szerződés többi pontjai részletesen
megállapítják, hogy ezen érdekek érvénye-
sítése végett a két állam miként fogja
egymást támogatni, valamely külföldi ha-
talommal szemben (értsd alatta Ausztria-
Magyarországot). Ezen szerződést a Pesti
Hirlap hozta nyilvánosságra és Az Est
azonnal elküldte a tudósítóit az illetékes
faktorokhoz, hogy mennyiben lehet elhinni
egy ilyen szerződés tényleges létezését. A
külgyminisztérium természetesen azt vála-
szolta, hogy nem tud egy ilyen szerződés
létezéséről, azonban ugyanez a külgymi-
nisztérium, mikor a Matin, a delegáció
tárgyalásai alkalmával világgá bocsátotta
a balkáni nemzeteknek Ausztria Magyar-
ország ellen irányuló konpromisszumának
adatait, szintén „nem tudott róla“, és
Károlyi Mihály gróf erélyes interpellációj-
ának hatása alatt kénytelen volt dadogva
bár, beismerést tenni, hogy igenis volt
egy ilyen szerződés. Tisza István gróf

A piros csizma.

— Ids apám, ne vigye el a tordai vásá-
rra azt a piros csizmát. Pünkösöd napján ide
gyön a püspök, jaj, de szeretnék benne
bórmálni!

— Nem lehet Kalári lányom. Kell a pénz.
Az anyád szemfödőjét sem fizettem még ki a
gyolcsos tótnak. Aztán gyűjteni kell a keresztre
is. A szenicei kőfaragó furton-furt dolgozik
rajta. Ujholdra kész lesz s akkorra ki kell
fizetnom az első rátát is.

— Hajh!

A Kalári leányzó sóhajtott így, aztán meg-
adással tette hozzá:

— Igaza van kendnek ids apám!

Nagypál Estánnak, a tordátvölgyi csizma-
diának kezében szaporán járt a dikics, vag-
dosta, szabdalta a piros szattyánbőröket, a
fényes kordovánokat, amelyekből apró, ezer
rancu csizmák készültek.

Egy hét mulva volt a tordai vásár, három
láda csizmát akart odavinni Nagypál Están. A
három láda csizma közt ott lesz a legszebb
piros csizma is, az, amelyikben nem fog a
püspök elé járulni Nagypál Están leánya, a
szép Kalári.

* * *

— Hahóha! Messze van-e még a szenicei
fogadó?

— Ahajjt, az éren tul! Csak még a hidon
kell át-ívetődnünk.

A csizmadiák hosszú szekérsora lassan
döcögött végig a nagyenyedi országúton a vak
éjszakában. Keresdről, Tordátvölgyéről, Szent-
háromságfalváról kerültek össze a tordai vásá-
ron s most lassan baktattak hazafelé, félig
megürült ládákkal s megtelt bugyelárisokkal.

Köztük volt Nagypál Están is. Ott ült a
szekere tetején, a legnagyobbik lánán s a
vendégoldalhoz kötözgetett sátorfák madzagát
bodozgatva, hogy szét ne hulljon.

— Ejhaj! — sóhajtott fel nagybusan
Nagypál Están és nehézkesen dörömbölt a
nagy lánán lábaival. Üres volt a láda és
mélyen kongott a Nagypál Están szórakozott
rugdosásától.

— Mit takál kied szomszéd? — szolt rá
szekeréről a hátul jövő Csipók András, a ke-
resdi cémeister. — Elmúlt már nagypéntek . . .

— El a'! — dünyögött Nagypál Están.
De én mégis bőjtölni fogok. A legszebb piros
csizma a nyakamon maradt. Remekbe készült,
nyolc pengő forintra tartottam s a kutyának se
kellett. Pedig hogy kérte tőlem a Kalári
lányom. Ejszen az Isten akarta így? Ő is a
Kalárinak szánta . . .

— Hogy a sátán rugja meg, fél ez a dög
a fahidtól!

A Zsótér szekereke káromkodott így, aki
a csizmadiák szekérsorában legelől hajtott s
éppen az ér fahidján akart átdöcögni. A
nyerges ló azonban megkötötte magát s az

Istennek sem lehetett rábírní arra, hogy a
hidra lépjen. Agaskodott, kapálózott és majd
felborította a szekeret ládástól, csizmástól.

— Ez aztán a csizma, szomszéd! —
vetette föl a szót újra Nagypál Están Csipók
előtt és a saroglyába nyult, ahonnan egy átal-
vetőből kihuzta a remekbe készült piros
csizmát.

Ezt a csizmát vásár után Nagypál Están
már be se tette a lánába, nehogy összeve-
rődjék-ütődjék ott. Gondosan, gyöngéden az
átalvetőbe dugta, ugy se fog az több vásárt
látni. Abban fog a Kalári bórmálni.

— Szippantson rá szomszéd s a fényinél
nézze meg a varrását. Magam öltöttem sárga
fonállal. Géppel se lehet azt szebben varrni —
mondotta most dicsekedve.

— Rablók! Rablók! — ordított a Zsótér
szekereke egyszeribe a vak éjszakában.

— Mi? Mi az? — riadtak fel a csizma-
diák a szekereken.

— Utonállók vannak itt! Rablók! Mene-
küjön, aki tud!

Csakugyan a tordai vásárról jövő csizma-
diákat utonállók támadták meg az ér fahidján.
Hát azért nem akart a Zsótér lova a hidra
menni?

Sötét volt, olyan vaksötét, hogy az ember
még a testvérét is el tudta volna adni benne.
Nagypál Están ijedten ojtette ki kezéből a
piros csizmát.

— Ki a bugyellárisokkal! Adja a pénzét
ide az, akinek az élete kedves!

miniszterelnök pedig kijelentette, hogy az egész dolgot panszlav blöffnek tartja, azonban egy cseppet sem zavartatja magát, hogy tovább folytassa a román nemzeti-ségi vezérekkel megkezdett paktumtárgyalásokat, sőt ugylátszik, hajlandó bevárni, amíg ezek Bukarestből kapnak instrukciókat további magatartásukra vonatkozólag.

Annál nevezetesebb az ellenzéki vezérek nyilatkozata. Andrassy Gyula gróf nem hiszi, hogy egy ilyen szerződés létezhessék, azonban határozottan konstatálja, hogy egy bizonyos elhidegülés kétségtelenül volt és van a monarchia és Románia között és ezt az elhidegülést csak energikus és határozott külpolitika hozhatja helyre. Károlyi Mihály gróf azt hiszi, hogy megcáfolják a szerződés létezését. Mindenesetre ezen publikálás gondolkodóba kell, hogy ejtse az embereket és hiszi, hogy a munkapárt is meggondolja, vajjon paktálhatnak-e tovább a románokkal. A közhit szerint azonban nem tartják hihetőnek egy ilyen szerződés létezését.

A kormány félhivatalosa egy cáfolatot bocsátott ki, mely nagyon érdekesen világítja meg kormányunknak rendkívüli rossz informáltságát, amely minden külügyi eseménynél kitűnt eddig és mivel nincs módjában komolyan cáfolni, az egész szerződést farsangi tréfának nevezi.

Azonban jellemző, hogy se a román, se a szerb külügyminisztérium, jóllehet mindkét államnak Budapesten is van külügyi képviselete, szerdán estig még nem cáfolta meg ezen szenzációs leleplezést. És tekintettel arra, hogy ezen szerződés legelőször a Péterváron megjelenő orosz félhivatalos Novoje Vremja és a monarchiai panszlávok egyik vezető organumában, a cseh Narodny Listyben látott napvilágot, s a Matinnek nemrégén tett leleplezése után kezdik megerősíteni azt a hitet a komolyabb elemekben is, hogy egy ilyen szerződés tényleg létezik Szerbia és Románia között.

A csizmadiák reszkette nyultak be a ködmönük zsebébe és előkerültek a zsiros, kővér bugyellárisok. Sok szép szattyán és kordovancsima ára. Nem tudták, kinek adják, csak az acélos, kemény kezeket érezték, amelyek átvették a bugyellárisokat. De már tisztában voltak azzal, hogy nem jó okoskodni. Hej, mert sok vásáros ember hagyta már itt a foga fehérét, aki okoskodni mert.

A szenicei keresztutnál elváltak egymástól a csizmadiák, mindekikük a maga falujába ment. Ki Keresdre, ki Szentháromságfalvára, ki Tordátvölgyre, mindenikük üres ládával és üres zsebbel.

* * *

— Vásárfiát hoztam neked, Kalári! Nem lesz olyan Tordátvölgyén egyetlen egy lánynak sem!

Nagypál Kalári boldogan simult az ajándékozó keblére. Feketeképzű, jegenyeszál termetű legény volt az. Nem Tordátvölgyéről való. Kint a határban ismerkedett meg egyszer vele Nagypál Kalári. Sarjut vágott s akkor köszöntött rá a legény a dülöutról. Nagypál Kalári akkor sem kérdezte meg, hogy ki a legény, később még ugyse. Onnan tovább már a szíve felelt volna a kérdésre. A szívnek pedig olyan mindegy, hogy ki az, akit szeret. Szereti és vége.

— Jaj, de régen nem láttam kiedet! — panaszkodott Nagypál Kalári a legénynek, miközben a fejét egészen odadugta a szíve tájára.

Kedves duruzsolás volt ez és a legény mosolyogva, hetykén pödörte meg a bajuszát:

— Bizony lelkem, Kalárim, van már egy félesztendje. Nagy földet bejártam azóta. Sok a dolgom. Hanem hoztam ám valamit. Ehol a...

Közgyűlés a városnál.

Január 12-én kezdette meg a képviselőtestület 1914. évi működését. Ezen a napon, délután volt az első városi közgyűlés. Az elnöki széket az új polgármester, Donogány János foglalta el, aki polgármesteri minőségben ezuttal először vett részt közgyűlésen.

A közgyűlés tárgysorozatának két nagyon fontos pontja: a főispáni hivatalvizsgálat, és egy indítvány, mely a városháztelek egy részének az Osztrák-Bank fiókintézete részére való felajánlását célozta, — meglehetősen nagy számban vonzotta össze a képviselőtestület tagjait.

A hivatalvizsgálat megállapításai.

1913. november 17. és 18. napjain tartotta a főispán a rendes bizottság élén a hivatalvizsgálatot, mely — a város zavaros ügyeire való tekintettel — a rendesnél nagyobb apparátussal s az ügyvitel minden ágára kiterjedő pontossággal ment végbe.

A főispáni vizsgálat alkalmával felvett jegyzőkönyv szerint „az ügyvitel az előirt szabályoknak kevésbé felel meg, mivel a polgármester hosszas és több ízbeni betegeskedés után, valamint a közigazgatási tanácsos is állásukról lemondottak. Emiatt az elintézés, ügydarábok feldolgozása késedelmes, érdemben hiányos. Az iroda tevékenysége megfelelő. A pénzkezelés a szabályoknak megfelel, azonban a vagyoni ügyek érdemi elintézése a kellő takarékoságot és körültekintést nélkülözi. Utalványozásoknál a város anyagi helyzetére kellő tekintettel nincsen.”

A jegyzőkönyv mellett terjedelmes irat, ugynevezett „hiányjegyzék“ tartalmazza a vizsgálat fontosabb megállapításait.

Elsősorban is a város általános anyagi státusát állapította meg a bizottság. Leltárt készített a város aktív és passzív vagyonáról. E szerint a város cselekvő vagyona kerekében 1.470.000 koronát, adósságai pedig 635.000 koronát tesznek ki, tiszta vagyona tehát 802.000 korona.

Ennek tekintetbe vételével azt állapította meg a bizottság, hogy a város anyagi egyensúlya alapján megingatva nincs, s annak, hogy a

— Miért nem gyön kied többször felénk?
— Mert másfelé járok.
— De egyszer, ejszen csak eljön ugy, hogy itt is marad... örökre?...

A legény kelletlenül fordította el a fejét.
— Erről még fogunk beszélni. De figyelj csak? Nem hallasz valami csengőt? Mintha szeker jönne.

— Az apám szekere! — riadt fel a leány.
— Ugy? Akkor eltűnök. Itt van ebben a szeredásban az ajándékom. A tordai vásárról való. Használd egészséggel.

Tüzes osókot nyomott a legény a Nagypál Kalári ajkára és átvette magát a kerítésen. Elment.

* * *

Megérkezett Nagypál Están. Komor volt az arca és csak futólag csókolt a homlokon a leányát. A lány észrevette a rossz kedvét.

— Mi baja ids apámnak? — kérdezte félénken.

— A zsványok, a rablók! — tört ki Nagypál Están. — Nincs már pénz, nincs már piros csizma sem. Kivetkőztettek.

Egyszerre csak észrevette a pitvarban a szeredást.

— Mi az ott? — kérdezte.
A leány arca tűzpirosra vált. Az apja megérkezése miatti zavarában elfelejtette az ajándékot elrejtteni. Még azt se tudta, mi van benne.

Nagypál Están a szeredás után nyult. Bedugta a kezét és kivette onnan — a piros csizmát.

Pakots József.

város fizetési kötelezettségeinek egyes esetekben pontosan eleget tenni nem tudott, „kizárólagos oka a város vagyoni viszonyai és jövedelmi forrásainak irányításáért első sorban felelős polgármester előrelátásának hiánya, aki nem gondoskodott arról, hogy a város bármikor felmondható tartozásai kellő fedezetet találjanak.”

Diffikultálja a hiányjegyzők azt is, hogy a törölt állami adók után törölni kellett pótdadók összege nem volt előre, kellő mértékben tekintetbevéve.

Megállapította a bizottság, hogy a „pillanatnyi pénzzavarok“ elosztására 71,312 K 21 fillér függő kölcsönt vett fel a város — a formák betartása mellett bár — a különböző alapokból, s ez összegben 17,292 koronát közigazgatási letétekből, melyek felett így rendelkezni jogában nem állott. E formális sikkasztások ódiúmat a képviselőtestületre rója a vizsgálóbizottság; kimondta, hogy „a kölcsönök megszavazásának a felelősége a képviselőtestületet terheli, mely túllépte törvényszerű jogkörét, mikor a város tulajdonát nem képező közigazgatási letétek kölcsönvételét elhatározta, ezáltal jogtalanul idegen pénznek felhasználására adott felhatalmazást.”

A bizottság további megállapításai szerint „az elérhető és törvényszerűen megengedhető közjövödelmek megszerzése tekintetében nem volt tapasztalható a kellő gondosság, a befolyt jövedelemmel pedig könnyelműen gazdálkodtak. Így például: a tenyészállatok beszerzésének és tartásának költségei szokatlanul magas összegeket nyeltek el. 3 db. tenyészbika kiválogatásának csak az utazási költségei a vételár 1760 K 40%-át, 702 koronát tették ki. Több esetben pedig a város egyes tisztviselői részére utazási költségeket utalványoztak ki, anélkül, hogy az utazások valami haszonnal jártak volna, vagy az utazásoknál a város érdekeltsége kimutatható lenne.

Végül mint általánosságban elkövetett hibát azt állapította meg a bizottság, hogy „a közigazgatás körébe tartozó olyan ügyek, melyek elnöki elintézés alá tartoznának, a képviselőtestület elé utaltatnak, miáltal az ügymenetet nem a polgármester, hanem a képviselőtestület vezeti.”

A vizsgálóbizottság jegyzőkönyvét és a hiányjegyzéket az alispán a városhoz egy kísérfirattal tette át, melyben a bajok orvoslására hívja fel az új polgármestert, s mintegy utasítást ad arra, hogy a polgármester a képviselőtestületet ne engedje a nyakára nőni.

„Különös sulyt helyezek arra — írja az alispán, — hogy a város háztartásának megzavart egyensúlya mielőbb helyreálltassék, s ebből a célból felhívom a polgármester urat, hogy a városi összes köztartozások erélyes behajtásáról gondoskodjék, az egyes alapokból vett kölcsönöket a befizetések arányában, de mindenesetre 1914. augusztus 15-ig téríttesse vissza.”

Ínti a polgármestert, hogy minden anyagi kérdésben a legmesszebb menő takarékosággal járjon el, s hogy minden anyagi kérdést kellően előkészítve „saját álláspontjának kidomborítása mellett vigyen a képviselőtestület elé, mert az adminisztráció vezetése nem a képviselőtestület, hanem a polgármester kötelessége.” Felhívja továbbá a költségvetés pontos betartására, a hivatalos órák betartásának szigorú ellenőrzésére.

Végül az alispán elismeréssel emlékezik meg néhány tisztviselő: a h.-polgármester-főjegyző, a gazdasági tanácsos és az aljegyző munkásságáról, azt a reményét fejezte ki, hogy az új polgármester „a multban tapasztalt erélyvel és ügyességével“ a bajokat orvosolni fogja.

A közgyűlés tudomásul vette a hivatalvizsgálat eredményét.

A bankfiók telke.

Weisz Aron és társai azzal az indítvánnyal fordultak a közgyűléshez, hogy a város ajánlja fel megvételre a városháztelek egy részét az Osztrák-Magyar Banknak, a szilágyosomlyói fiókintézet céljaira.

Az indítvány felett heves vitakozás indult meg. Faragó Sándor, dr. Veverán György, dr. Nádudvary Jenő, Farkas Ödön és a képviselőtestületi tagok nagy része tiltakozott az ellen, hogy a városnak kétségtelül a legértékesebb telkét, amelyre a jövőben még szükség lehet, eladják a banknak, mikor az eladásra okvetlen szükség nincsen, mert a bank alkalmas helyet talált a református egyház egyik telkén s e felett tárgyalást is folytat az egyházzal.

Dr. Keller Samu és mások ellenben azt vitatták, hogy az eladandó telekre kivül marad még telke elég a városnak, s csak nyer vele a város, ha a nagyobb építkezési költségeket igénylő saroktelket a bank fogja beépíteni, — a vételárra meg a városnak szüksége van s a telekrész eladása esetén a városházák építésének finanszírozásait is könnyebben és hamarabb lehet megoldani.

A vita végén szavazásra került a dolog. Pro és kontra 18—18 volt a szavazat s így az elnöklő polgármesternek kellett döntenie. Donogány János polgármester az eladás mellett foglalt állást s így az ő döntő szavazatával kimondotta a közgyűlés, hogy a városházák sarokrészéből 1200 négyzetméter területet 40.000 korona vételárért megvételre az Osztrák-Magyar Banknak felajánl.

Bizottságok.

A közgyűlés kebelében működő bizottságokat a képviselőtestület a következőképpen alakította meg: Az állandó választmány tagjai: Dr. Láng Jakab, Szabó György, dr. Keller Samu, Révész Arthur, dr. V. Szabó Lajos, Ruzska Ignác, dr. Gáspár Gyula, Körössy Endre, Farkas Ödön, Simay Miklós, Szaploneczay Sándor, Faragó Sándor t. ügyész, — a gazdasági és pénzügyi bizottság tagjai: Nusbächer Salamon, Farkas Ödön, dr. Ajtai Endre, Szabó István, — a jogügyi bizottság tagjai Moni Gyula, dr. Nádudvary Jenő, Lukátsffy Ödön, dr. Veverán György lettek.

A közgyűlés

többi határozata

közül említésre érdemesek a következők:

A községi bírói teendők ellátásával a közgyűlés dr. Horváth Endre közigazgatási tanácsost birta meg.

Elrendelte, hogy a György-féle telken levő épületeket — amennyiben a Minorita-renddel kötött szerződés engedi — bontassa le a polgármester s az anyagot árverésen adassa el.

Az izraelita hitközség tulajdonát képező 392. hrsz. ingatlanhoz vezető bejárat a hitközségnek ajándékozta, azzal a kikötéssel, hogy szükség esetén visszaveheti, s hogy az ajándékozás mások esetleges szolgálmi jogát nem sértheti.

A lomperti vic. utra szükséges 102 köbméter halom szállításának biztosítására megtartott árlejtés eredményét nem fogadta el.

Tudomásulvette, hogy Donogány János polgármester a Krasznamegyei takarékpénztárnak és a Szilágysomlyó és vidéke ipari és gazdasági hitelszövetkezetnek igazgatósági tagja.

A tűzrendészeti szabályrendeletet 1914. január 13-ával életbelépettné mondotta ki.

Egy ideiglenes díjnoki állást, melyet a volt polgármester egy polgármesteri rendelettel véglegesnek jelentett ki, — megszüntetett.

A tárgysorozat többi részét inkább csak magánosokat érdeklő ügyek tették ki.

A Polgári Olvasókör közgyűlése

Mindég meleg érdeklődéssel fordulunk a Polgári Olvasókör élete felé, mert ott véljük városunk társadalmának egyik legfontosabb verőerét. A polgárság eme kulturális szerve igénytelen szürkeségben, csendben, feltűnés nélkül, nagyszerű hivatást tölt be: neveli az összetartást a hazafiasság jegyében, az egyesek lelkében élő nézeteket egységes iránynyá érleli, kiigazítja, helyes utra tereli; a munkában elfáradt test pihenését a nemes szórakozás szellemi táplálékával a lélek képzésére gyümölcsözteti. S mindezt a polgárság majdnem teljesen magára hagyatva, önnerejéből végzi ügyszólva ösztönszerűleg, mert az u. n. intelligencia alig néhány taggal van itt képviselve.

A vezére is egy galambőz népevelő, aki már pályájánál fogva demokrata s van érző szíve ahhoz, hogy együtt tudjon érezni a polgári egyszerűséggel s hivatását abban látta betetőzőttné, hogy a társadalom polgári osztályának vezetését meleg szeretettel, odaadó buzgósággal karolja fel, hogy életének utolsó leheletéig lankadatlan lelkesedéssel vigye a polgárság zászlóját diadalmasan előre a műveltség szélesítésében.

Eppen ezért örömmel tölt el bennünket is az a hír, hogy a Polgári Olvasókör élén Bogdán István áll. isk. igazgató-tanító továbbra is megmarad. Az ő kipróbált egyénisége garancia arra, hogy a Polgári Olvasókör továbbra is súlyos tényezője lesz társadalmi életünknek s iskolája lesz a polgári erények nevelésének.

Egyebekben a kör 1914. január hó 11-én tartott évi közgyűléséről a következőkben számolunk be:

Bogdán István elnök rövid megnyitó beszéde után a könyvtári, pénztári és egyéb bizottságok jelentéseit vette jóváhagyó tudomásul a közgyűlés.

A kör évi munkásságáról Ladányi Ödön jegyző számolt be. E szerint van a körnek jelenleg 120 tagja; bevételé 1972 K 68 f, kiadása 1914 K 64 f volt s a kör jelenlegi tiszta vagyona 3514 K 42 f.

A kör könyvtára jó rendben van. Tartalmaz 691 művet, 821 kötetben. Azonban sajnálatos az, hogy míg az 1912. évben 1969 esetben vették a kör tagjai igénybe a könyvtárt, addig a múlt évben csak 1534-szer.

Az eddig járatott lapok közül a választmány a „Herkó Páter” járatását megszüntetni ajánlotta, amennyiben azonban Némethy Zsigmond annak a saját költségére való járatását felajánlotta, a közgyűlés e nemes támogatásért hálás köszönetét és elismerését fejezte ki s szíves készséggel engedett helyet továbbra is e felekezeti vicclapnak a kör asztalán.

A választmány újraalakítása után az elnöki lemondásra került volna sor, de az egyhangu, meleg marasztás meggyőzte az elnököt arról, hogy polgártársai továbbra is vezérüket, elnöküket kívánják személyében tisztelni. Ennek a meleg ragaszkodásnak volt szószólója dr. Nagy Lajos ügyvéd, aki élénk színekkel festette meg a távoznai akaró elnök elővíihetetlen érdemeit.

Ezzel a közgyűlés véget ért.

Tudósító.

— Felkérjük olvasóinkat, hogy előfizetési hátralékaikat kiegyenlíteni és az előfizetést az 1914-ik évre is megújítani sziveskedjenek, hogy kötelezettségeinknek mi is eleget tehesünk.

A SZILÁGYSOMLYÓ

politikai lap

— előfizetési ára: —

Egész évre . . . 8 K Negyedévre . . . 2 K
Fél évre . . . 4 K Egyes szám ára 20 f

Megjelenik minden csütörtökön.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Dr. Getie Sándor, az új gör. katolikus püspöki külhelynök, átvette a szilágysomlyói gör. kath. egyház és a vikáriátus ügyeinek a vezetését.

— Antal Iván előléptetése. A belügyminiszter dr. Antal Iván belügyminiszteri segédtitkári címmel és jelleggel felruházott miniszteri fogalmazót, Szilágyvármegye volt főispáni titkárat, az ismert nevű poétát, miniszteri segédtitkárrá nevezte ki.

— Áthelyezés. A földmivelésügyi miniszter Gál Imre nagyszentmiklósi földmivesiskolai gazd. gyakornokot a szilágysomlyói földmivesiskolához helyezte át.

— Szilágysomlyó r. t. város képviselőtestülete az 1914-ik évre következőleg alakult meg: I. Választottak: Ajtai Endre dr., Veverán György dr., Szilágyi Sándor dr., Szabó György, Barbolovicu Alimp, Madár János, Bálint Lajos, Farkas Ödön, Páskuj István, Weisz Salamon, Tankó Károly, Markovics Jakab dr., Farkas István, Kattrá Endre; Kálmán István, ifj. Tóth Károly, Frankovics Ignác, Révész Arthur, Kállai József, Oláh Károly, Bölöni Sándor, Páskuj Antal, Weisz Samu dr., Szabó István. II. Virilisek: Körössy Endre, Keller Samu dr., Weinberger Jakab, Gáspár Gyula dr., Weinberger Kálmán, Porjesz Sámuel, Simay Miklós, Moni Gyula, V. Szabó Lajos dr., Lukátsffy Ödön, Nádudvari Jenő dr., Löwbeer Arnold, Szaploneczay Sándor, Brüll Zsigmond, Salamon Aron, Rosenberg Mór, Herschkovits Leopold, Ruzska Ignác, Weisz Aron, Lang Jakab dr., Brüll Sámuel, Nusbächer Salamon, Goldglancz Mór, Berger Adolf. III. Tisztviselők: Donogány János polgármester, Hegedüs Sándor főjegyző, Horváth Endre dr., közig. tan., Bölöny Bálint rendőrkapitány, Abraham Sándor gazd. tanácsos, Faragó Sándor t. ügyész, Kálmán Ignác dr. t. orvos, Kedves János pénztárnok, ifj. Faragó Sándor aljegyző, Récsy Zsigmond számvevő.

— Kossuth Ferenc esküvője. Alig néhány héttel ezelőtt gyógyult fel Kossuth Ferenc k inzó, veszélyes betegségéből s most újból ágyának esett, súlyos betegen fekszik a Gresham-palotában levő lakásán és állapotát maga is olyan aggasztónak találta, hogy 11-én elhívatta a lakására Bárczy István polgármestert és Bakács Antal plébánost és diszpenzáció alatt megesküdött özvegy gróf Benyovszky Sándorné, Kvassay Máriaival. Tanuk voltak: gróf Apponyi Albert és Kvassay Jenő miniszteri tanácsos. Báro Müller, báro Herczel és dr. Ritoók Zsigmond orvosprofesszorok konziliumot tartottak a nagybeteg Kossuth ágyánál. Az orvosok megállapították, hogy Kossuth állapota nagy aggodalomra ad okot. Légzési zavarok vannak, fulladási rohamok bántják, hányinger kinozza és nagyfoku szivgyöngesség állt elő. 11-ikén délután Kossuth Lajos Tivadart

Magyar termékek! Szolyvai és Polenai

égyvényes természetes savanyúvíz-források.

Különleges szer gyomor baj és köszvény ellen.

Orvosi szaktekintélyektől legmelegebben ajánlva köszvény, hólyag s vizelet szervek bántalmainál, vesebajoknál, cukros húgyár. a torok s tüdő szervek bajainál, epekő és gyomormegbetegedéseknél. Egészségeseknek kitűnő izü, igen üdítő ásványvíz bor, cognac, vagy citromsavval vegyítve. Csira és vasmentes.

LUHI Erzsébet-forrás. Tiszta égvényes ásványvíz.

Kitűnő izü, igen üdítő ásványvíz, bor, cognac, vagy citromsavval vegyítve. Orvosi szaktekintélyektől legjobban ajánlva gyomorbántalmak, étvágytalanság, gyomorgégés, köhögés, rekedtség s a vizelet szervek bajainak esetében. Kapható minden fűszerkereskenés, kávéház és vendéglőben.

Megrendelhető: Schönborn-Buchheim gróf uradalmának ásványvíz-bérlőségénél
SZOLYVA. (Bereg megye.)

2-52

táviratilag értesítették arról, hogy fivére állapotán igen súlyos.

— **A tűzoltótestület ujjászervezése.** A tűzrendészeti szabályrendelet életbeléptetésével a régi önkéntes tűzoltó-testület is ujjászerveződik. A jelenlegi tűzoltóság, bár annak minden egyes tagja lelkiismeretes buzgósággal igyekezett önkéntesen vállalt kötelezettségének eleget tenni, — a tagok csokély száma miatt s majdnem a legszükségesebb eszközök hiján — nincs azon a színvonalon, melyen a mai modern világban egy város tűzoltóságának lennie kell. Az új szabályrendelet egészen új állapotokat fog teremteni. A tűzoltó-testület tagjainak a száma rohamosan emelkedni fog, mert a szabályrendelet a tűzoltótestületbe a belépést a város minden 20—40 éves férfilakójának köteletségévé teszi. Megengedi azonban, hogy ezt a személyes kötelezettséget évi 7—1 K. díjjal megváltani lehessen. Gondoskodik arról is, hogy a szolgálat megváltásának joga miatt a tűzoltó-testület személyes szolgálatot teljesítő tagok nélkül ne maradhasson: kimondja, hogy a tűzoltó-testületnek legalább 100 tényleges szolgálatot teljesítő tagjának kell lenni s amennyiben ez a szám az önként jelentkezőkből ki nem telne, az alkalmas egyéneket a személyes szolgálat teljesítésére hatósági kényszerrel is szorítani lehet. A megváltási összegek, a melyeket a háztulajdonosokra, kereskedőkre, gyárakra, takarékpénztárakra kirótt járulékok fognak szaporítani — a testület fenntartására, felszerelések beszerzésére fordítandók.

— **Meghívó.** A szilágyosomlyói református egyházközség építési adósságának fedezése céljából 1914. évi február hó 1-én, a városi színházban zártkörű táncvigalmat rendez. Belépti díj személyenként 1 korona 20 fillér. Kezdet este 8 órakor. E mulatságra, mely a farsang első fecskéje lesz, felhívjuk a közönség figyelmét.

— **Kedvezményes áru vetőmagot** lehet beszerezni a nagyváradi miniszteri kirendeltségtől. A venni szándékozók a községi előjáróságoknál, gazdaköröknél, a szövetkezeteknél jelenthetik be igényeiket.

— **Meghívó.** Az Erdélyi Kárpát-Egyesület 1914. évi január hó 25-én (vasárnap) d. e. 11 órakor Kolozsvárt, a városi tanácsház közgyűlési termében rendes közgyűlést tart. Tárgysorozat: 1) Elnöki megnyitó. 2) A választmány évi jelentése. 3) A számvizsgálók jelentése az 1913. évi zárószámadról. 4) Az 1914. évi költségvetés megállapítása. 5) Tisztújítás. 6) Esetleges indítványok.

— **Községi állatorvos.** A vármegye hivatalos lapja új évi számában közli a pályázati hirdetményt a Tasnádon ujonnan rendszeresített községi állatorvosi állásra. Ez az állás évi 1600 K készpénzfizetéssel lesz javadalmazva. Erre az állásra a tasnádi főszolgabírói hivatalhoz f. évi jan. hó 25-ig lehet a kérvényeket benyújtani.

— **Élelmiszerek kedvezményes árusítása.** A nagyváradi miniszteri kirendeltség útján a földművelésügyi miniszterium a téli inség enyhítése céljából élelmiszereket, búzát, rozsot, tengerit, burgonyát és babot kedvezményes áron bocsát forgalomba. A kedvezményes áru élelmiszere mindenki, aki földművelésből él, s akinek birtoka a 10 kat. holdat meg nem haladja, igényt tarthat. A községi előjáróságoknál kell jelentkezni a vevőknek.

— **Az új városi bábaasszonyok.** Eddig egy „hivatalos bábaasszony”, Kálmán Ferencné volt a városban. Az új közegészségügyi törvény azonban még két városi szülésznői állás szervezését tette szükségessé. Az állások a legutóbbi városi közgyűlésen kerültek betöltésre. A „közgyűlés bizalma” a számos pályázó közül Jakab Jánosné és Ehrenfeld Antalné felé fordult. Őket helyezte be ebbe a két fontos pozícióba. Reméltni lehet, hogy a sok bába közt most már nem fog elveszni a nagy gyerek: — a város.

— **Az Apollo mozgószínház minden előadásának műsorán** nívó, jó izléssel megválasztott elsőrendű slager-darabok szerepelnek. Közönségünknek immár elengedhetetlen rendes szórakozó helyévé vált ez a pompásan vezetett intim kis színház. A vállalat vezetősége szerdára, a hó 21-ére újból elsőrangú mozi-szenzációt hoz. „A kamarilla büne” címe annak a 2000 méter meghaladó filmkolosszusnak, mely a jövő szerdán három előadásban, d. u. 4, 6 és este fél 9 órakor kerül a rendes helyarákkal bemutatásra.

— **A zilahi kir. törvényszék tárgyalásainak, tanácsuléseinek beosztása az 1914-ik évre.** A kir. törv.-szék: Perjessy Mihály dr. kuriai bíró, tiszéki elnök, Balogh Győző táblabírói című és jellegű tiszéki bíró, Barra Károly táblabírói című és jellegű tiszéki bíró, Cziple Sándor kir. tiszéki bíró, Gyenge Mihály kir. tiszéki bíró, Fényes Vince kir. tiszéki bíró, Medgyessy Géza tiszéki bíró, Tormássy Géza tiszéki bíró, Szuhányi Andor kir. tiszéki bíró, Sebess Lajos kir. tiszéki albiró, Pósz Henrik dr. kir. tiszéki jegyző, Miklóssy Dezső kir. tiszéki jegyző, Gazda László kir. tiszéki jegyző, Virágh Géza dr. tiszéki jegyző, Erdős Mátyás dr. tiszéki jegyző, Ujfalvy Ernő kir. tiszéki joggyakornok, Tolnai Elemér kir. tiszéki joggyakornok, Barra Lajos kir. tiszéki joggyak. — I. Polgári ügyszak. Polgári tanács: Ülés szerda. Elnök Perjessy Mihály dr. H.-elnök Balogh Győző. Birák, előadók: Balogh Győző, urbéri, tagosítási ügyek, rendes perek egynegyede, Cziple Sándor, házassági perek, gondnokság alá h. kk., meghosszabb. ügyek, Fényes Vince váltó, kereskedelmi perek, csőd, cégjegyzési ügyek, rendes perek egynegyede, Kapeller Zoltán, rendes perek fele. Tanácsjegyző az elnök által kijelölendő jegyző v. joggyak. — Sommás felebbviteli és felülvizsgáló tanács. Tárgyalási napok: hétfő, kedd, csütörtök, esetleg péntek. Elnök Medgyessy Géza. H.-elnök Kapeller Zoltán. Birák, előadók: Kapeller Zoltán, Tormássy Géza, egyszermind a nyilvános ülésre kerülő felebbviteli és felülvizsgáló ügyek előadója; kíséző szavazó Fényes Vince. Jegyző Gazda László. — Egyes birói elintéztetést igénylő perek és ügyek. Telekkönyvi ügyszak. Telekkönyvi perekben és birói hatáskörbe utalt telekkönyvi ügyekben: előadó bíró Sebess Lajos, egyéb tkvi ügyekben Pósz Henrik dr. Munkásbiztosítási választott bíróság: elnök Barra Károly, h.-elnök Medgyessy Géza. Birói hatáskörbe nem utalt csőd, váltó és kereskedelmi ügyekben: előadó Miklóssy Dezső pertárnok Virágh Géza dr. cégvezető: Cservenyák Gyula. — II. Büntető ügyszak. Esküdtbírói tanács. Ülések februárius 3., május 5., október 6. napjától számítva 15—15 nap. Elnök Perjessy Mihály dr., h.-elnök Barra Károly, birák Barra Károly, Balogh Győző, Szuhányi Andor. Jegyzők Virágh Géza dr. és Erdős Mátyás dr. — Főtárgyalási tanács. Tárgyalási napok: hétfő, szerda, péntek. Elnök Perjessy Mihály dr., h.-elnök Barra Károly, birák Barra Károly, Szuhányi Andor, előadó Sebess Lajos. Szavazó hétfőn Sebess Lajos, helyettese Cziple Sándor. Jegyzők felváltva az elnök rendelete szerint. — Vádtanács. Tárgyalási nap minden második csütörtök. Elnök Balogh Győző, helyettes elnök Barra Károly, birák Barra Károly, Sebess Lajos, aki egyszermind előadó s aki a hó első ülési napján referál a járásbírók jelentése alapján a vizsgálatok állásáról és ugyanakkor referál erről a központi vizsgálóbíró is; kíséző Fényes Vince. Jegyzők felváltva az elnök rendelete szerint. — Büntető felebbv. tanácsok. Vétség és kibégási ügyekben eljáró felebbv. tanács. Tárgyalási nap kedd. Elnök Cziple

Sándor, h.-elnök Barra Károly, birák Barra Károly, Gyenge Mihály, aki egyszermind előadó is; kíséző Szuhányi Andor. Jegyzők a törvényszéki elnök kirendelése szerint. — Fiatalkoruk ügyében eljáró tanács. Ülés a szükséghez képest. Elnök Perjessy Mihály dr., birák Balogh Győző, Barra Károly. Jegyző Erdős Mátyás dr. Büntető tanács. (Folyó ügyek.) Ülés szerdán, esetleg szombaton. Elnök Perjessy Mihály dr., h. elnök Balogh Győző, birák: Szuhányi Andor, aki egyszermind előadó, és Sebess Lajos szavazó bíró. Kiséző Barra Károly. Jegyző a törvényszéki elnök kijelölése szerint. — Fegyelmi tanács. Ülés szombat. Elnök Perjessy Mihály dr., birák és előadók a kisorsolódó birák. Jegyző Virágh Géza dr. — Fiatalkoruk bírása Gyenge Mihály, vizsgálóbíró Cziple Sándor, helyettese Medgyessy Géza.

— **Egger mellpasztillái** gyorsan és biztosan hatnak a köhögésnél, rekedtségnél és elnyálkásodásnál, felülmulhatatlanok a torok és légzési szervek működési zavarainak, a gyomrot nem rontják és kitűnő ízűek. Kaphatók minden gyógyszerárban és drogériában. Doboza 1 K. és 2 korona. Próbadohoz 50 fillér.

A magyar vállalkozók és Közzállítók Országos Egyesületének előkészítő bizottsága elhatározta, hogy az ország összes vállalkozói és közzállító cégeit január hó végére alakuló nagygyűlésre hívja össze. A munkaprogramm elkészült. A központi irodát elsősorban a vidéki vállalkozók támogatására felállítják. Tagjelentkezések: V. Báthory-utca 10. sz. a. intézendők.

— **A postatolvaj.** A múlt év aug. havában feltörték a tasnádi postahivatalt. Kisebb nagyobb rendellenességek azóta is sűrűn fordultak elő. A postaslányok asztalfiókjából hol egy, — hol két korona pénz gyakran kiányzott sőt megeseett, hogy egy ízben Enyedy Sándor postakiadó fiókjából egyszerre 170 korona készpénznek kelt lába. A hivatalban a nyugtalanság állandó volt, sőt nőttön nőtt, s már az alkalmazottak egymásra is gyanus szemmel kezdtek nézni. A múlt hó elején egy reggel a hivatal helyiségéből eltűnt a postamesterek és postakiadók javára gyűjtő persely, pár korona tartalmával együtt. Erre a csendőrség nyomozni kezdett. A járásörmeister ellátogatott a postahivatalba, s tapogatózva, kérdezősködve nyom után nézett. Gyanuja a segédlevélhordóra, a 17—18 éves Balogh Mihály nevű suhanera irányult. A Balogh Mihálynál talált néhány korona e edetéro volt kíváncsi a csendőrség s erre vonatkozólag Baloghot kereszkérdésekkel kezdte zaklatni. Elkísérték a laktanyára, hol már a fiu kezdett zavaros feleleteket adni s végre f. hó 6-án arra kérte az örmestert, hogy hívassa fel a postamestert, ki előtt az egész ügyet tisztázó vallomást akar tenni. A postamesternek aztán a Balogh fiu beismerte bűnét; beismerte, hogy ő lopta el a postakezelőnök asztalfiókjából a pénzt. Beismerte, hogy az álkulcsok segítségével nyitotta ki a zárat, beismerte, hogy ő lopta el a perselyt, melyben nagyobb összegű pénz sejtett, az Enyedy postakiadó fiókjából elvesztett pénz ellopását azonban nem akarta beismerni. A vallomások után a postamester távozott. Az örmester kikísérte a postamestert s az egyedülletnek ezt a rövid idejét Balogh Mihály arra használta fel, hogy az eddig zsebében rejtett forgó pisztolyból mellébe lött s a visszasiető örmester már a padlón vérében fetrengve találta a szerencsétlent. Csakhamar orvost hívtak, ki bekötözte a sebet s hordágyon hazaszállította lakására, súlyos sebével most betegen fekszik. Sebe nem feltétlenül életveszélyes, sőt ha, valamely komplikáció be nem következik, csakhamar fel fog gyógyulni s mégis csak a földi birák előtt fog számot adni bűnös cselekedetéről.

— **A dalmát bor behozatalának csökkenése.** Az az idegenkedés, melylyel a magyar borkereskedők, a dalmát borhamisítások miatt, a dalmát borokkal szemben joggal viseltetnek, valamint a földművelési miniszternek a hamisított borok bebocsátása ellen tett intézkedései egyre jobban éreztetik hatásukat. Különösen érezhető ez a múlt szüret óta. Az országos statisztikai hivatal kimutatásai szerint ugyanis az 1913. évi október és november hónapokban összes must és borbehozatalunk 103,194

métermázsára szállott le az előző év ugyanezen időszakában behozott 170,660 métermázsával szemben. A esőkkenés tehát a szüret utáni első két hónap alatt 67,466 métermázsá, vagyis 40% és ez legnagyobb részben a dalmát borokra esik.

— **Ha Csukamájolajról** esik szó, csak a Zoltán-félre kell gondolni, mert ez nem emulsió, tehát nincs gyanták és glicerinnel keverve, — hanem a legtisztább Csukamájolaj s így könnyű emészthetősége miatt kedvelt úgy az orvosok, mint a közönség körében. A Zoltán-féle Csukamájolaj kapható gyógyszerárakban, üvege 2 korona.

— **Tizennyolc mázsa buza egy holdon.** Örömmel jelentjük, hogy a tizennyolc mázsa búzatermés nem Németországban volt, hanem a gyönyörű állami birtokunkon, Mezőhegyesen. Csakhogy az is bizonyos, hogy ezt a tizennyolc mázsa búzatermést a talaj megfelelő előkészítésével, kellő istálló és műtrágyázással érték el. Rendes művelés mellett, mivel a magyarországi talajok foszforsavban rendkívül szegények és mivel az istállótrágyában is foszforsav igen kevés van, — azért a mi talajaink nagy búzaterméseket nem adhatnak. És ha a gazda azt akarja elérni, amit Mezőhegyesen elértek: vagyis tizennyolc mázsa búzát egy holdon, akkor az istállótrágyázás mellett műtrágyát és pedig kötött talajon szuperfoszfátot, homokos talajon pedig kálisót és vegyesen szuperfoszfátot kell alkalmaznia.

— **A szénkéreg árának emelkedése.** A filloxera ellen való védekezésére használt szénkéregnek a szőlőgazdák részére való beszerzésére és forgalomba hozatalára a kincstár évenként jelentékeny összegeket fizet rá s e mellett az utolsó években nagy mértékben szaporított bizományi szénkéreg raktárak ellenőrzése is jelentékeny kiadást okoz a kincstárnak. Ezen kiadások csökkentése végett a földművelésügyi miniszter a szénkéreg eladási árát folyó évi január hó-tól kezdve valamennyi szénkéregraktárra nézve métermázsánként 2 koronával emelte. Ugy, hogy a szénkéreg ára ezentul métermázsánként az eddig 33 korona helyett 35 korona lesz. A bizományi szénkéregraktárak ezenfelül — mint eddig — ugy ezentul is métermázsánként 1 K. 20 f. kezelési díjat szedhetnek be a szőlőbirtokosoktól.

— **A „Vasárnapi Ujság”** január 11-iki számának sok érdekes és pompás kiviteli képe között kiemelkednek a Macbeth hazájára vonatkozó képek, melyeket Ivánfi Jenő hozott magával Skótszorból. A többi képek báró Hatvany Ferenc képgyűjteményét, a Parsifal népeperai előadását, Menelik négus halálát, a magyarok párisi football győzelmét; az új államtitkárokat mutatják be. A Vasárnapi Ujság most betelt 60 éves jubileumáról Zuboly emlékszik meg. Szépirodalmi olvasmányok: Szini Gyula és Lagerlöf Zelma regénye, Kájel István novellája, Farkas Imre verse, Schöpfung Aladár színházi levele. Egyéb közlemények: a Deák Ferenc-könyvtár képei s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték stb. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre öt korona, a „Világkrónika”-val együtt hat korona. Megrendelhető: a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában. (Budapest, IV. ker. Egyetem-utca 4. szám). Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, féléve 2 K. 40 f.

— **A „Magyarország”** újjászervezése. Őszinte örömmel jelentjük, hogy a függetlenségi politikának eddig is vezető sajtóorgánuma a „Magyarország” január elsejével husz éves, sok dicsőséggel teljes korszakot lezárva új, még szebb, még dicsőségesebb korszakot kezdett. Szorosabb kapcsolatba lépve az országgyűlési függetlenségi párttal, külsőleg is fölvetve a hivatalos jelleget, amely nagy hivatást szab neki a nemzeti demokráciának a negyvennyolcas eszmék szelleme szerint való kiépítésében. Friss anyagi és szellemi erők birtokához jutván régi becsületes szellemét és irányát fokozott mértékben ápolhatja és követheti; teljes harcokésztséggel állhat eddig is vallott ideálja: az ország függetlensége és demokratikus átalakítása ügyének szolgálatába. Ebben a munkában a közélet legkiválóbb jelesit sorakoz-

tatja a „Magyarország” lobogója alá. Eddigi felelős szerkesztőjének, Lovász Mártonnak neve — aki ma a publicisztika egyik leghivatottabb és elismerten nagy képességű kiváltsága — a lap homlokára került Károlyi Mihály grófival és Beck Lajosával együtt. Cikkírókul a most nevezettek kivül megnyerte Apponyi Albert grófot, Vázsonyi Vilmost, Batthyány Tivadar grófot, Kemény Árpád bárót, Bnza Barna és a politikai élet más kiváltságait. Olyan gárda, mely más lapnak nem áll rendelkezésére.

Gondoskodás történt a hirszolgálat átszervezéséről is, mert a cél az, hogy a „Magyarország” legyen a magyar olvasóközönség leggyorsabb, legmegbízhatóbb, legélénkebb hírforrása. A szépirodalmi rész magas színvonalra biztosítva van. A közgazdasági rovat a leghivatottabb kezekbe került.

Olyan új korszak kezdődik ez átalakulással a „Magyarország” számára, mely — az erőkből ítélve — méltó folytatása és tökéletesítése lesz a multnak és amelyben az ország jövője megalapozásban is nagy munka vár az újjászervezett „Magyarország”-ra.

A lap előfizetési ára a régi marad. Az előfizetési díjak a „Magyarország” kiadóhivatalába, Budapest VII., Rákóczi-ut 38. szám alá küldendők.

4315—1913. szám.

Pályázati hirdetés.

Szilagyvármegye krasznai járásában Felsőszék, Ballaháza, Krasznatótfalu és Tuszatelke községekből alakult felsőszéki **segédjegyzői állásra** pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t.-c. 6. §-ában, illetve az 1900. évi XX. t.-c. 3. §-ában körülírt minősítésüket igazoló okmányokkal felszerelt kérelmüket hozzám **folyó évi február hó 5-ig** anynyival is inkább adják be, mert a későbbben érkezőket figyelembe venni nem fogom.

Az állás javadalmazása:

Törzsfizetés 1000 K.
Lakbér 150 K.
Közgyámi fizetés 119 K.

A választás napját későbbben fogom kitűzni.

Kraszna, 1914. január 7.

1—3

Sántha György,
főszolgabíró.

Hirdetés.

Ezennel közhírré teszem, hogy a Biharmegyei Tüzifaárusító részvénytársaság által megvett 110 kocsiakomány bükkhasáb tüzifából a vevő által le nem hívott és így át nem vett 100 kocsiakomány bükkhasáb tüzifát **1914. évi január hó 20-ikán** d. e. 11 órakor Szilágysomlyón, a kir. közjegyzői irodában a vevő kárára és veszélyére nyilvánosan elárvereztetem.

Az árverési feltételek a következők:

1) Árverés alá kerül 100, egyenként 10,000 kg. raskulyu kocsiakomány bükkhasáb tüzifa Berettyószéplak állomáson wagonba rakva, úgy, hogy a felmerülő vonatkiállítás díjak az eladót terhelik.

2) Az árverésre bocsátott tüzifa a Jenei-féle Nagyrézerdőben termeltetett és 1911—1912. évi vágású, nagygörccs és korhadhtmentes.

3) Az árverésre bocsátott fa átadása akként történik, hogy eladó közli a vevővel a kiszállitva levő készlet mennyiségét

és a vevő tartozik ezen értesítés vételétől számítva 5 napon belül, kiszállitva levő mennyiségre rendelést adni. Az eladó köteles azonban az egész mennyiséget 1914. évi április hó végéig leszállítani.

4) Eladó köteles a waggonok hordképességét mindenkor legalább 10,000 kgrm.-ig kihasználni.

5) Az árverés alá kerülő tüzifa kikiáltási ára kocsiként 126 korona és a fa kikiáltási áron, vagy azon alul a legtöbbet ígérőnek el és átadatik. Tartozik a vevő vételárra 1000 korona előleget adni, mely előleg waggononként 10 koronájával amortizálódik.

6) Az átadott mennyiség vételára az előleg amortizáció hiányával az átadáskor készpénzben fizetendő.

7) A fuvarleveleket vevő köteles küldeni és a mérlegelési díj is vevőt terheli.

8) Az árverésen résztvehetnek olyanok is, akik készpénzzel nem is rendelkeznek, ha másként kellő garantiát nyújtanak és jogában áll a vevőnek, ha az eladóban nem bizik, a megkívánt előleget, esetleg a vételárat a kir. közjegyzőnél deponálni, amely felett eladó csak akkor rendelkezhet, ha a maga részéről teljesített.

9) Ugyszintén biztosítja az eladó a vevő javára azt a jogot is, hogy a vevő tetszése szerint a tüzifát Porczon a helyszínén egy tömegben egyszerre átvehesse, amely esetben a kocsikénti egységárból a Porcz és Berettyószéplak közötti vasuti fuvar levonásba helyezendő, avagy a vevő tetszése szerint köteles eladó a tüzifát olyan vasuti állomáson is átadni, amely vasuti állomás fuvardija nem több, mint a Porcz, Berettyószéplak közötti fuvar.

Kelt Szilágysomlyón, 1914. január 12.

Mózes Béla.

13—1914. végrh. sz.

Arverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a illetve az 1908. évi XLI. t.-c. 79. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szilágysomlyói kir. járásbíróságnak 1913. V. 1364. sz. végzése következtében dr. Maniu Gyula balázsfalvi ügyvéd által képviselt Náthán Schurtman javára 200 korona — fillér s jár. erejéig 1913. évi december hó 1-én fogantatott biztosítási és kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 1150 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: bolti áruk és Wertheim-szekrény nyilvános árverésen eladnak.

Mely árverésnek a szilágysomlyói kir. járásbíróság 1913-ik évi V. 1369/1. számú végzése folytán 200 kor. — fillér tőkekövetelés, és ennek 1913. évi április hó 30. napjától 6% kamatai, $\frac{1}{3}\%$ váltódíj és eddig összesen 71 K 36 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, a fizetett összeg betudásával az árverés az alperes lakásán: Szilágysomlyón leendő megtartására **1914. évi február hó 10-ik napjának** délutáni 3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szilágysomlyón, 1914. évi január hó 7-ik napján.

Roska Vertán,
kir. bir. végrehajtó.

6375—1913. tkvsz.

Arverési hirdetmény.

A szilágysomlyói kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság dr. Veverán György ügyvéd, mint a Krasznamegyei takarékpénztár rt. váltóbeli meghatalmazottja végrehajtónak Markovits Ferenc és Révész Arthur végrehajtást szenvedők elleni végrehajtási ügyében a végrehajtási árverést 277 korona tőke, ennek 1913. évi február 5. napjától járó 6% kamatai, 7 korona 55 fillér óvási és küldési, $\frac{1}{3}\%$ váltódíj, 53 korona 40 fillér per és végrehajtási, valamint ezennel 27 korona 50 fillérben megállapított árverési kérés költségei kielégítése végett az 1881. XL. t.-c. 144. §-a alapján és a 146. §-a értelmében a zilahi kir. törvényszék és a szilágysomlyói kir. járásbíróóság területén levő

I. a kémeri 1633. sz. tjkvben A. † 1. rsz. a. felvett 387. hrsz. ház, udvar és kertből Markovics Ferencet illető fele részre 15 koronában.

II. Az ugyanottani 759. sz. tjkvben A. † 2. rsz. a. felvett 3036. hrsz. szántóból Markovics Ferencet illető fele részre 29 koronában.

III. Az ugyanottani 1802. sz. tjkvben A. I. 1. 2. rsz. a. felvett 396. hrsz. ház és udvarból a 398. hrsz. kertből Markovics Ferencet illető fele részre 835 koronában.

IV. Az ugyanottani 2583. sz. tjkvben A. † 1. rsz. a. felvett 1291/b. hrsz. szőlőből Markovits Ferencet illető fele részre 26 koronában.

V. Az ugyanazon sz. tjkvben A. † 2. rsz. a. felvett 1296/a/b. hrsz. szőlőből Markovics Ferencet illető fele részre 50 koronában.

VI. Az ugyanottani 1179. sz. tjkvben A. † 2. rsz. a. felvett 1373/a. hrsz. szőlőből Markovics Ferencet illető fele részre 104 koronában.

VII. Az ugyanottani tjkvben A. † 3. rsz. a. felvett 2483/3. hrsz. erdőből Markovics Ferencet illető fele részre 18 koronában.

VIII. Az ugyanottani tjkvben A. † 4. rsz. a. felvett 3038. hrsz. szántóföldből Markovics Ferencet illető fele részre 476 koronában.

IX. Az ugyanottani sz. tjkvben A. † 5. rsz. a. felvett 1112. hrsz. szőlőből Markovics Ferencet illető fele részre 50 koronában.

X. A szilágysomlyói 771. sz. tjkvben A. † 1. rsz. a. felvett 320/a. hrsz. beltelekből Révész Arthurt illető fele része a B. 1. alatti haszonélvezeti jog fentartásával 4800 koronában ezenel megállapított becs, mint kikiáltási árban elrendeli.

Az árverés megtartására határnapul 1914. január hó 19. napjának d. e. 10 órája tüzetik ki Kémer községhez, — a szilágysomlyói ingatlanra is ugyanaz nap d. e. 10 órája tüzetik e kir. tkvi hatóság árverési termében.

A kémeri 2370. sz. tjkvi 986/a. hrsz. ingatlanra az árverés elrendelhető nem volt, mert a 986/a. hrsz. ingatlanak sem adója, sem becsértéke nem lett kitüntetve.

1) A fenti árverési határnapon a fent elso-

rott ingatlan a kikiáltási ár $\frac{2}{3}$ -ánál alacsonyabb árban el nem adhatók.

2) Árverezni szándékozók tartoznak bánatpénz fejében az ingatlan kikiáltási árának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. november 6-án 3333. sz. a. kelt I. M. R. 8. §-ában megjelölt értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni.

Szilágysomlyó, 1913. évi szeptember hó 24. A kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóságtól. Kormos s. k., kir. jbiró.

A kiadmány hitelül:
Schlecht Lajos,
kir. tkvvezető.

Hirdetmény.

Az állami és törvényhatósági nyugdíjas tisztviselők és szolgák, valamint ezek özvegyeinek nyugtáin a nyugtatványozó életbenlételét a jövő hótól kezdődőleg — mint anyakönyvvezető-helyettes — én fogom igazolni.

Felhívom ennél fogva az érdekelteket, hogy nyugtáikat jövőre nézve záradékolás végett előttem mutassák be.

Szilágysomlyó, 1914. január hó 12.

Bölony Bálint,
rendőrkapitány,
anyakönyvvezető-helyettes.

BÖLÖNI SÁNDOR KÖNYVNYOMDÁJA SZILÁGYSOMLYÓN.

Ajánlja a mai kor kivánalmainak megfelelő betűkészlettel, diszítésekkel és villanyerőre berendezett GYORSSAJTÓVAL ellátott KÖNYVNYOMDÁJÁT mindenféle nyomdai munkák gyors, csinos és hibátlan elkészítésére.

A legjutányosabb árban és legrövidebb idő alatt készít:

TUDOMÁNYOS ÉS SZÉPIRODALMI KÖNYVEKET, FOLYÓIRATOKAT, KÖRLEVELEKET, SZÁMLÁKAT, ÁRJEGYZÉKEKET, FALRAGASZOKAT,

BÁLI ÉS LARODALMI MEGHÍVÓKAT, ELJEGYZÉSI KÁRTYÁKAT, LEVÉLPAPIROKRA és BORITÉKOKRA CIMEKET, NÉVJEGYEKET, stb.

ROCKÁS ÉS SIMA LEVÉLPAPIROK,

boritékek és mindennemű nyomtatványokhoz nagyválasztéku papirraktár.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítettnek.

UGYANITT MEGRENDELHETŐ A

„SZILÁGYSOMLYÓ”
POLITIKAI HETILAP.

Mielőtt szőlővesszőt
SZŐLŐOLTVÁNYT,
BORT

gyümölcs- és diszfát

vásárolna, a saját érdekében kérje legújabb képes árjegyzékünket, mely mindenre nézve sok hasznos tudnivalót tartalmaz.

Pontos **Szücs Sándor Fia**

cim: szőlőoltványtelep és bortermelő részv.-társ.

BIHARDIÓSZEG.

6-16

Máthé László

butorasztalos, kárpitos üzlete, butoraktára és első temetkezési intézete

Szilágysomlyón.

Ajánlja dusan felszerelt butorraktárát asztalos műhelyét és kárpitos üzletét, melyet most rendezett be, ellátva szakképzett munkavezetővel, hol mindenféle asztalos és kárpitos munkák készen kaphatók és megrendelésre is a legrövidebb idő alatt a legfinomabb izléses kivitelben, jutányos árban készíttetnek.

Temetkezési intézetemben

minden kellékek nagyválasztékban állanak a közönség rendelkezésére. Temetések önálló elrendezését a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig, jutányos árban elvállalja.

Temetkezési intézetemhez diszes kivitelű **gyászkocsit** hozattam, melyet minden általam rendezett temetésekénél ingyen, minden költség felszámítása nélkül adom.

A nagyérdemű közönség pártfogását mély tisztelettel kéri

Máthé László.

Üzlethelyiség és műhely: Báthory István-ut, saját házában. 31-52

Hirdetmény.

A „Szilágysomlyó és vidéke ipari és gazdasági hitelszövetkezet”, mint az országos központi hitelszövetkezet tagja közhírré teszi, hogy

takarékbetéteket

legelőnyösebb feltételek mellett elfogad és azok után a betevőknek **6%-os kamatot fizet.**

Ingtalan kölcsönököt ad első betáblázásra előnyös kamatláb mellett. — Különösen ajánlja a **hosszabb lejáratu** — 50 éves — földkölcsöneit $5\frac{1}{2}\%$, avagy $6\frac{1}{2}\%$ -os **jelzálogos kölcsöneit** is, melyeknek kieszközlésében díjmentesen jár el.

7-20

Az igazgatóság.

Hungária Bank r.-t.

Budapest, Koronaherceg-u. 18.

Legelőnyösebben kamatoztat **takarékbetéteket** könyvecskékre és folyószámlákra.

Gabonaneműeket, takarmányfélét a legelőnyösebben vesz és elad bizományban.

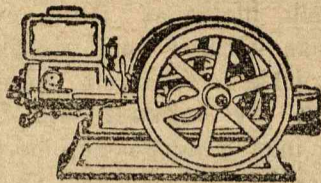
Elnök: Gróf Sztáray Sándor. Alelnökök: Gróf Cagninacci Hiacinte, Bárány Ferenc, Gróf Zichy Géza Lipót. Igazgatósági tagok: Gróf Apponyi Gyula, Beniczky Ödön, Gróf Cagninacci Pál, Gróf Erdődi Sándor, Bárány Wulf de Flotow, Bárány Hatvani Károly, dr. Lippmann Frigyes, Manterger Nothomb Albert, dr. Pekár Imre, Gróf Choiseul Praslin Gábor, Sohleifer Bretislav, Gróf Seher-Toss Béla. Ügyvezető igazgatók: Walder Béla, dr. Aczél János.

Altalánosán elismert tény,

hogy *kukoricamorzsólok, répa-
gók, malmok, takarmány-
kamardák meghajtására
legkitünőbbben az eredeti
a m e r i k a i*

WATERLOO BENZINMOTOR

válk be.

Egyedül kapható:

DÉNES B.

betéti társaságnál, BUDA-
PEST, V., Lipót-körut 15.

Árjegyzéket ingyen és bérmentve.

12-13

Hirdetések

A „Szilágysomlyó” részére jutányos áron vétetnek fel.

Rézág, félrez- és vaság, mosdók, éjjeli szekrény, sodrony ágybetét, ofrik matrác, ruhafogas, gyermekkocsi, gyermekszék, fatartó, széntartó, kályhaellenző és előtét és mindenféle **vas- és rézbutor** a legjutányosabb áron lesz kiárusítva 11-52

Garai Károly

vas- és rézbutor gyárából ARADON.

FRANKOVITS IGNÁCZ R.-T.

vas- és fűszernagykereskedés

Szilágysomlyón. (Piactér)

Értesíti a n. é. közönséget, hogy a téli idényre a legjobb minőségű porosz kőszénre előjegyzéseket a pontos szállítás végett elfogad. Az árakat a lehető legolcsóbban fogja számítani. 34-

Egyenruhák

tisztek, katonai hivatalnokok, önkéntesek, vasuti és postatisztek, tűzoltók, erdőszisztek, pénzügyőrök és minden rendű egyenruhát viselő testületek részére a legjobb és legegységesebb kiállításban.

A magas kormánytól több ezer katonai fegyvert vettünk át, ennél fogva ezen künő fegyvereket rendkívül előnyös árban szállíthatjuk és pedig

Kropatschek fegyverek

8 golyóra egyszerre tölthetők, a legjobb ismétlődő vadászfegyverek.

TILLER

MÓR és TÁRSA

cs. és kir. udvari szállítók

Budapest IV. ker., Váci-utca 35.

Pompás polgári ruhák

a legdivatosabb angol szövetekből, künő szabászok által a legnagyobb sikerrel elkészítve, a jelenlegi nehéz pénzügyviszonyokhoz arányitva olcsó árak mellett. Korhú

diszmagyar ruhák, legszebb libériák.

1 drb. teljesen jó Kropatschek csendőrségi fegyver 20 K, 1 drb. szebb fegyver 25 K, 1 drb. ideális szép fegyver 30 K, 1 drb. Kropatschek szurony 1 K, 1 drb. fegyverszif 1 K, 1 drb. fegyverszif szélesebb és jobb 2 K, 1 db. derékszif táskával 3 K, 1 db. tölténytáska 3 K, 1 drb. élelőtény 10 f, 1 drb. vaktöltény 10 f, 1 drb. csavarhúzó nyéllel 20 f, 1 drb. törlővas fegyvertisztításhoz 20 f.